

Sygn. akt V CSK 293/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa M. sp. z o.o. w W.
przeciwko W. Oddziału P. sp. z o.o. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 listopada 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 listopada 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej
kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł, tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną strony pozwanej W. Oddziału P. sp. z o.o. w W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 18 listopada 2016 r., sygn. akt I ACa 1342/16 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych

przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001, III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7 - 8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

W ocenie skarżącego istnieje potrzeba dokonania wykładni art. 632 § 1 k.c. w kontekście zasadności objęcia w całości wynagrodzeniem ryczałtowym ustalonym przez strony w treści pierwotnej umowy o dzieło wszystkich dodatkowo wykonanych prac przez przyjmującego zamówienie, a nieuwzględnionych w podstawowej umowie o dzieło, w przypadku braku zawarcia ważnych aneksów umownych w zastrzeżonej - przez strony w postanowieniach umowy o dzieło - formie pisemnej pod rygorem nieważności i podstawy prawnej dla ustalenia tego wynagrodzenia za wykonanie przedmiotowych prac dodatkowych.

Przedstawione przez skarżącą wątpliwości zostały sformułowane w oderwaniu od ustalonego przez Sądy obu instancji stanu faktycznego, który jest wiążący w postępowaniu kasacyjnym (art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Wynagrodzenie ryczałtowe to określone z góry, bez przeprowadzenia szczegółowej analizy kosztów wytwarzania dzieła, wynagrodzenie za całość dzieła w jednej sumie pieniężnej lub wartości globalnej. Istotą tego rodzaju wynagrodzenia jest uzgodnienie przez strony oznaczonej kwoty należnej przyjmującemu zamówienie jako ekwiwalentu za wykonanie dzieła bez względu na rozmiar świadczonych prac i wartość poniesionych kosztów, z tym, że tego rodzaju wynagrodzenie nie obejmuje prac, które wykraczają poza przedmiot umowy, w związku, z którym określono wynagrodzenie ryczałtowe (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2013 r., IV CSK 354/12, nie publ.).

Z przyjętych przez Sąd drugiej instancji za Sądem pierwszej instancji ustaleń, wynika, że zasądzone na rzecz strony powodowej od strony pozwanej wynagrodzenie dotyczyło prac dodatkowych, które wykraczały poza przedmiot umowy z dnia 2 czerwca 2010 r., który został określony w treści załącznika nr 2 (k. 64 - 65), a zatem koszt spornych prac dodatkowych nie mógł być objęty wynagrodzeniem ryczałtowym określonym w tej umowie.

Sąd drugiej instancji uznał, iż w odniesieniu do tych dodatkowych prac, strony zawierały kolejne umowy o dzieło w drodze czynności konkludentnych (strona pozwana inicjowała konieczność ich wykonania przez powoda, a po ich wykonaniu, prace te akceptowała i je przyjmowała), bez określenia wynagrodzenia,

co uzasadniało zastosowanie art. 628 § 1 zd. 2 k.c. i ustalenie wysokości tego wynagrodzenia na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego.

Według paragrafu 13 ust. 3 umowy z dnia 2 czerwca 2010 r. zmiany i uzupełnienia dotyczące zakresu prac projektowych dokonane przez stronę pozwaną jako zamawiającą, po decyzji zatwierdzającej przez nią projekt, miały być traktowane przez projektanta, czyli stronę powodową, jako nowe zamówienie upoważniające stronę powodową do sporządzenia nowej umowy lub aneksu do umowy z dnia 2 czerwca 2010 r. określającej termin i wynagrodzenie za wykonanie dodatkowych prac projektowych. Zatem zawierane kolejne umowy w drodze czynności faktycznych nie stanowiły zmiany umowy z dnia 2 czerwca 2010 r., co oznacza, że w odniesieniu do nowych umów zawieranych obok pierwotnej umowy nie miał zastosowania jej § 22, zastrzegający dla jej zmian formę pisemną pod rygorem nieważności. Natomiast w powołanym paragrafie 13 ust. 3 nie zastrzeżono formy pisemnej z takim rygorem dla nowych umów na prace projektowe uzupełniające i dotyczące zmian w stosunku do przedmiotu umowy z dnia 2 czerwca 2010 r., zaś wybór zawarcia odrębnej umowy albo aneksu do umowy podstawowej w zakresie nowych prac projektowych należał do strony powodowej.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie Dz. U. 2015, poz. 1800, ze zm. w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, (Dz. U. 2016, poz. 1668).

